

Ars Organi 43. évf. (1995) szeptember.

Az orgonás folyóirat őszi számának első két cikkében kevésbé ismert XVIII. századi német orgonaépítő műhelyekről olvashatunk. *Achim Seip* tanulmánya a Mainzban működött *Johann Onimus* (1689–1759) és unokaöccse, *Josef Anton Onimus* (1715–1781) életét és munkásságát vázolja föl, *Martin Kölle* pedig a kiterjedt Stein orgonakészítő család egyik tagjáról, *Georg Marcus Stein*-ről ír. A durlachi mester a korabeli Baden legjelentősebb orgonaépítője volt, melyet szép számban fennmaradt és napjainkra többségében restaurált orgonái is tanúsítanak. (Stein halála után műhelyét veje vette át, és ezzel az üzem annak a Voigt családnak a kezébe került, mely századunk elején a budapesti Liszt Ferenc téri zeneakadémiai épület első nagyorgonáját is készítette.)

Christoph Grohmann és *Markus Zimmermann* írása – *Premiere in Weimar* – a Gesellschaft der Orgelfreunde (Orgonabarátok Társasága) idei, július 30. és augusztus 5. között Thüringiában megtartott találkozójáról számol be részletesen. A közel 400 résztvevő koncerteken és orgonabemutatókon, kápolnában, templomokban, múzeumokban és hangversenytermekben mintegy 30 orgonát hallhatott és láthatott – kezdve a sort egy XVI. századi reneszánsz hangszerrel, folytatva különféle barokk és romantikus orgonákkal s berekesztve néhány esztendő új alkotásokkal. Az egyidejűleg megtartott GdO-közgyűlés a következő találkozók helyszínéről is döntött: 1996-ban (júl. 28. és aug. 3. között) Sheffieldben angol katedrálisok (Liverpool, Chester, York, Ripon, Beverley, Lincoln stb.) orgonáinak és orgonakultúrájának tanulmányozása szerepel a programban, majd 1997-ben Würzburgban, 1998-ban pedig Trierben folytatódik a rendezvénysorozat.

Ingo Bubendorfer a németországi Oberlinger-orgonaüzem képviselőjében járt munkatársaival Dél-Amerikában, a 2200 m magasán fekvő ecuadori Loja-ban. Cikkében egy százesztendő, romos Sauer-orgona (1892, II/20, mechanikus kúpládák) újjáépítésének nem mindennapi feladatáról számol be.

Stefan Klöckner a 75 éve született komponistát, *Bernhard Krolt* köszönti. A szerző Reger és Hindemith tonális muzsikáját folytató oeuvre-jének jelentős része egyházi (orgona-, kórus- és kamara-) zene. A cikkíró Krol műveit értékelve a szerzőnek a liturgia és a technikailag elérhető iránti érzékét emeli ki.

A szakcikkek sorát *négy új kisorgona* ismertetése zárja, mindegyik hangszer valamilyen szempontból különlegesség. Két orgona szinte teljes egészében cseresznyefából készült; az egyikbe transzponáló szerkezetet is építettek, a másik (II/13) pedálsípjai vízszintesen fekszenek a kóruspadlón a karzat mellvédjébe helyezett manuálművek mögött. A harmadik bemutatott hangszerben (II/9) – melynek ugyancsak fasípok állnak a homlokzatában – nincs sem aliquot, sem kevert változat, pedálja pedig csak 8 lábassal készült. Ugyancsak számos érdekességgel szolgál a negyedik orgona, a Münchner Orgelbau két részre szedhető és szállítható 4 regiszteres pozitívja.

Enyedi Pál